

PETRKLÍČ

Milí farníci a čtenáři Petrkliče

V těchto dnech zvláště intenzivně neseme v modlitbách válkou sužovanou Ukrajinu a mnoho dalších zemí, v nichž zuří ozbrojený konflikt. Církev nám připomíná, jak důležitá je vytrvalá modlitba právě nyní. Příklad Svatého otce a mnoha věřících jsou pro nás povzbuzením, abychom modlitbě věnovali více času a kladli na ni opravdu patřičný důraz. A vede nás k tomu rovněž liturgie těchto dní. Z bohaté nabídky textů, o nichž bychom mohli uvažovat, chci vybrat jen jeden, a to přímluvy na Velký pátek.

Velkopáteční přímluvy se poněkud liší od modliteb, které zaznívají při nedělních mších svatých. Mají totiž mnohem zřetelněji vyjevit všeobecnou platnost Ježíšova výkupného činu, Ježíšovo dílo modlitbou lidu aktualizovat v současné době a jakoby stále více rozevírat náruč srdce s cílem nakonec v modlitbě nést všechny lidi a jejich životní cesty.

Extenzivní rozmach modlitby, jímž se má obsáhnout celý svět a záchrana všech lidí, zajišťuje proklamace modlitebního úmyslu na začátku každé z deseti velkopátečních přímluv. Po chvíli tiché modlitby na daný úmysl kněz modlitby všech přítomných odporučí Bohu Otci a my to společně stvrdíme zvoláním „amen“. Takto se cíleně zapojujeme do Ježíšova díla záchranu světa nejen osobně, ale také společně jako Boží lid a Kristovi věrní.

Kéž i my se odhodlaně připojíme k Ježíšovi a nastávající dny prožíváme spolu s ním, v opravdové důvěře v Boží milosrdenství a mocnou přímluvu Panny Marie. Přeji Vám požehnané a milostiplné velikonoční svátky, hluboký pokoj do srdce, víru, která se nenechá zviklat bouřemi světa, a opravdovou radost z Ježíšova zmrtvýchvstání.

P. Jaroslav Filka

Tři tajuplné komnaty půstu

Půst nás může zbavit všednosti

Postní dobou započala příprava na nadcházející slavnost Velikonoc. A tak znovu čelíme otázce smyslu a významu půstu. Jelikož je postní úsilí v různých formách součástí veškerých světových náboženství, má jistě účel a určitý záměr – ale jaký? Vydejme se společně do tří tajuplných komnat postního snažení.

Místem očištění

Půst je v první řadě místem očištění. Ať už si odříkáme jídlo, odpočinkové aktivity anebo určité skutky, o něco se dobrovolně ochuzujeme. Očištění je přece jen základním cílem i prosté diety, jejíž mnohé druhy jsou stále populárnější. Rozšířené slovní spojení půst újmy je tedy dosti výstižné. Tím, že přicházíme o obvyklé množství sladkostí či času před televizní obrazovkou, cosi ztrácíme. Tuto ztrátu můžeme nazvat jistou formou utrpení.

Během praktiky postu můžeme pociťovat také osamocení, když se například zřekneme večerní zábavy s přáteli. Ruský spisovatel a filozof Dostojevskij říká, že utrpení nás očistí. Židovský teolog Martin Buber se k němu přidává se svědectvím, že samota je místem očištění. Oba myslitelé naznačují, že nejde pouze o tělo, nýbrž že se utrpení i samota dotýkají samé podstaty bytí. Zdrženlivost očišťuje naše tělo, mysl, ducha i duši.

Vede k sebepřekročení

Nejde pouze o tělo, i když to je obvykle odříkáním pokrmů zasaženo jako první. Určité formy samoty a utrpení nejsou samoúčelné. Půst neslouží k tomu, aby

vyvolal bolest nebo pocit osamocení. Naopak. Pomocí těchto emocí máme šanci dostat se blíže k Bohu. Postní snažení nemá být druhem seabemrškačství. Jeho smyslem je překročit sebe sama a plně, bytostně si uvědomit přítomnost Stvořitele.

Často nám připadá, že půst je cosi negativního, nepříjemného, jakési nutné sebezapření, jež musíme přečkat a přetrpět. To je však hluboký omyl. Jak nastíní třetí skrytá komnata půstu, postní snažení nestojí v protikladu k hodové či pouťové hojné oslavě. Je jen jiným typem slavnosti, nikoli dnem smutku a bolu. Popeleční středa i Velký pátek jsou dny radostnými. Obnažují sice v prvním případě pomíjivost člověka, v druhém případě Ježíšova muka a smrt, avšak především jsou připomínkou Boží lásky.

Zbavuje všednosti

Půst především zbavuje všednosti. Díky odříkání, ať už má jakoukoli podobu, můžeme vidět realitu (s)novýma očima. Poodhalit závoj obyčejnosti, běžnosti a monotónnosti. Vystoupit ze shonu a nestíhání každodenního života. Podobně jako J. R. R. Tolkien, autor Pána prstenů, popisuje účinky fantastické literatury, můžeme i my uvažovat o postním snažení.

Půst je bytostně spojen se skutečností, třebaže ji přesahuje. Skrze poctivé postní úsilí se můžeme osvobodit z otrocké závislosti na realitě – přestože v realitě zůstaneme. Tím krokem se staneme skutečnějšími a živějšími. Prostřednictvím postu neutíkáme mimo skutečnost, kamsi do bezpečí „řízené“ samoty, naopak jsme uschopněni k tomu

rozšířit a prohloubit vlastní vnímání reality.

Touto obnovou může dojít ke skutečné, radikální a bytostné proměně nás samých, a tudíž i našeho posuzování okolí. Řeč je o oné slavné *metanoia*, slova pocházejícího z řečtiny, jež doslova znamená posun mysli čili fundamentální, základní proměnu.

Analogicky jako půst může působit hudba, poutavý příběh, příroda... Obnovuje v nás úžas z nesamozřejmosti lidského bytí a existence celého vesmíru. Skrze půst si můžeme

uvědomit, že nic z toho, co máme, není samozřejmostí. Důležitou funkcí postu je probuzení vděčnosti za vše, co funguje a dělá nás radostnými.

Nepostěme se pouze na Popeleční středu a Velký pátek. Tyto dva dny, přes svůj hluboký význam, jsou především jakýmsi pobídnutím, vodítkem. Pokusme se vyhradit si v roce dny, jež věnujeme postu, ať už mu dáme jakoukoli podobu. Jistě budeme proměněni.

Martin

ROZHOVOR

V tomto čísle časopisu jsem o rozhovor požádala otce Pavla Mertu. Část svého života strávil v Kuřimi, a mě zajímalo, jak tehdy vypadala kuřimská farnost, kdo zde působil jako duchovní nebo kdo ho ve víře posiloval a inspiroval. Domluvili jsme se na rozhovoru „na dálku“, tedy písemně. K mému milému překvapení jsem dostala odpovědi na zaslané otázky v podobě dopisu, který je adresován nám všem, a můžete se do něho začíst bez rušivých otázek v jeho nezměněné podobě.

Milý otče Jaroslave, kuřimští farníci a čtenáři Petrkliče,

srdečně vás všechny zdravím z Miroslavi na Znojemsku, kde působím jako duchovní správce. Možná by bylo vhodné se aspoň trochu představit, protože od roku 1996, kdy jsem přijal jáhenské svěcení a nastoupil na jáhenskou praxi do Znojma do farnosti svatého Mikuláše, už nebývám v kuřimské farnosti tak často.

Světlo světa jsem spatřil 14. září 1966 v Brně. Narodil jsem se o 20 minut později než můj bratr Radek. Pokřtěni jsme byli v kostele Povýšení sv. Kříže v Doubravníku na úpatí Vysočiny, protože rodiče bydleli v Borači, která patří i dnes do doubravnické farnosti. V roce 1967 se naše rodina přestěhovala do Kuřimi, do nového bytu Na Královkách. Takže rodák jsem z Borače, ale v Kuřimi jsem vyrůstal. Zde v kostele svaté Maří Magdaleny jsem přijal první svaté přijímání. Měl jsem tehdy necelých 9 let a ta událost se mně hodně vtiskla do srdíčka. Připravoval nás P. Jan Hřebíček, kuřimský farář. Z jeho vypravování při hodině náboženství mně zůstalo v paměti několik vět, které byly vícekrát světlem na cestě s Ježíšem: „Víte, děti, jako potřebujete jíst, abyste mohli žít a neměli hlad, tak stejně i vaše duše potřebuje pokrm, aby nehladověla a bylo jí dobře. Proto přijímáte svaté přijímání. Pán Ježíš je Vaším pokrmem. Nenechte svou duši nikdy dlouho hladovět.“ Těchto několik vět mně pomohlo pochopit, proč přicházet na nedělní mši svatou i později, když jsem se sám sebe ptal, jestli je pro mě návštěva kostela důležitá. Velmi také vděčím svým rodičům, že jsme na nedělní mši svatou přicházeli nebo spíše přijížděli autem pravidelně. Postupně jsem se seznámil s dalšími kněžími, kteří v kuřimské farnosti působili. Krátce jen asi jeden rok zde byl P. Bohumil Chladil, který brzy zemřel. Pamatuji si, jak v městském rozhlase hlásili zprávu o úmrtí

tohoto našeho kněze. Už v té době mně to zvlášt překvapilo. Potom řadu roků zde působil P. Václav Peša. Když jsem byl na vojně, poslal mně pěkný dopis s povzbuzením a s myšlenkou, co je ve farnosti nového. Měl smysl pro humor v promluvách i v osobních setkáních. Vícekrát zaznělo z kazatelny: „Aby nás Pán Bůh při zdravém rozumu zachovati ráčil.“ Kolikrát si na tuto moudrou prosbu k Bohu vzpomenu.

Po smrti P. Václava Peši, přišel do Kuřimi P. Jiří Krpálek, to už jsem po letních prázdninách 1993 nastoupil do třetího ročníku kněžského semináře. Byl rád, když jsme se osobně setkali a povykládali, co každý z nás denně žijeme. Vždy do toho vnesl něco pěkného duchovního. Otci Jiřímu také velmi vděčím za povzbuzení před kněžským svěcením, kdy mně připadla kněžská služba najednou moc náročná. Tehdy jsem si uvědomil, že to není jen má věc, ale že si nás kněze Bůh povolal a dá k tomu i sílu a radost. Kromě toho tady v Kuřimi bylo pěkné duchovní ovzduší farnosti, trvalý jáhen Vlastík Laštůvka, Marek Motyčka, sourozenci Hanka, Blanka, Pavlík a Jitka Prokopovi, Tomáš Strmiska se sestrou Janou a mnoho dalších.

V Kuřimi jsem měl primici, první mši svatou ve své farnosti, v neděli 29. června 1997. Byla to událost, za kterou jsem neustále Bohu a Panně Marii i kuřimské farnosti moc vděčný. I téměř po 25 letech po vysvěcení vnímám kněžskou službu jako nezasloužený dar. Jsem rád, že i jako kněz mám u vás v Kuřimi dveře otevřené, ať už to bylo za otce Adama, který přišel po otci Jiřím Krpálkovi a nebo teď za otce Jaroslava, který v Kuřimi působí. Rok po mně měl v Kuřimi primici otec Michael Macek, velké díky za to.

Přeji vám všem požehnanou postní dobu, objevení Ježíšovy a Mariiny blízkosti a pokoj a mír ve vašich srdcích. Hrdi můžete být i na farní časopis, letos už sedmnáctý ročník.

S požehnáním otec Pavel Merta

Dáša

Pozvánka na křížové cesty

Na Velký pátek dne 15.4.2022 se uskuteční dvě venkovní křížové cesty.

První křížová cesta začíná již tradičně ve **14.00 hodin v Chudčicích** nad hřbitovem u prvního zastavení - první kapličky. Dále vede kaštanovou alejí do přírodního parku Podkomorské lesy k poutnímu místu u Tří Křížů. Na tuto křížovou cestu chodí pravidelně i rodiny s dětmi, avšak trasa vede částečně skalnatým terénem a tak není vhodná pro kočárky. Auta je možné zaparkovat na parkovišti u chudčického hřbitova.

Druhá křížová cesta povede kuřimskými ulicemi. Začíná ve **20.00 hodin** v Kuřimi před kostelem sv. Máří Magdalény.

ČLOVĚK MÍNÍ...

„Mami, půjdeš si nás letos na Štědrý den konečně poslechnout na dětskou mši?“
 „Nezlobte se, ale ne. Večer zpíváme se sborem a navíc musíme 23. jít uklidit do kostela, udělat bramborový salát, upéct vánočku, uvařit zelňačku a rybí polévku. Na Štědrý den chci jít k našim, chvílku s nimi pobýt, přinést jim dárky, zazpívat si koledy. A nezapomeňte, že máme psa! Na Štědrý den mi stačí jedna mše. Nestíhala bych to.“

Jenže onemocněl otec mše pro rodiny s dětmi „viset ve vzduchu“. hodně lidí, schola už katecheze se Naplánovaly jsme rozdělily si úkoly a..... dohnal i Aničku a celá izolace.

Čtvrtá neděle adventní „Jani, já ti s katechezí pomůžu.“ „Díky Evi, to se mi opravdu ulevilo.“

Schola přislíbila nacvičit koledy na přání – úžasné. Nábor herců jsme stihly s Evou ve farní kavárně, zkoušku jsme naplánovaly na 23. prosince v 11:00. V mém harmonogramu po úklidu kostela před přípravou bramborového salátu. Večer jsem z textů od Aničky vytvořila „scénář“ Vánoční hry s živými obrazy a koledami. Druhý den se mi podařilo vypůjčit od kamarádky kostýmy. Ve čtvrtek jsme se v 11:00 sešli všichni. Ryšaví přivezli jesličky, Drahovští dodali Betlémskou hvězdu, hru jsme vyzkoušeli 2x i s nasvícením. Shodli jsme se na tom, že to bude chtít ještě zkoušku i se scholou. Ujednáno. Sejdeme se zítra ve 14:00.

Na Štědrý den ráno při venčení psa mi zvoní telefon: „Jani, onemocněl nám anděl a s andělem musí zůstat doma i osvětlovač.“ ☹ ☹ ☹

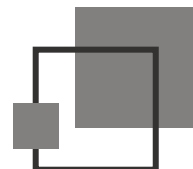
Nakonec vše dobře dopadlo. Náhradní anděl byl úžasný a osvětlovač skvělý. A já si

Jaroslav a odpolední na Štědrý den zůstala Zrušit? Ne, chodí tam trénuje, tak to bude zpíváním a přijímáním. s Aničkou kostru, za dva dny covid její rodina padla do

po mši před kostelem: na Štědrý den

poslechla holky, jak hrají a zpívají. Jen jsem stála po boku Evy s mikrofonem v ruce tváří tvář plnému kostelu a neubránila se slzám dojetí.

Děkuji ti, Pane, za společně prožitou radost.

Jana

Čtvrtý ročník farního tábora

Když jsme se v srpnu na konci farního tábora loučili, bylo všem jasné, že nadšení z těchto akcí neopadlo ani u vedoucích ani u dětí. Tudíž jsme se už krátce po konci letních prázdnin rozhodli, že tábor připravíme i tento rok. Tuhle činnost vnímáme jako smysluplnou službu farnosti, která nás zároveň baví a naplňuje. Je to čas, který můžeme trávit dohromady s dětmi z farnosti a zároveň se od sebe navzájem učit nové věci. Na tomto místě bych tedy chtěl pozvat všechny děti a mladé, aby jeli s námi, bude to stát za to. Mé přesvědčení, že tomu tak bude, plyne především ze dvou důvodů.

Zaprvé je farní tábor časem, který všichni – i my, vedoucí – strávíme se svými vrstevníky. Snažíme se na táboře vytvářet bezpečné a respektující prostředí, aby se v něm každý mohl cítit dobře. To se například odráží na víkendovce před táborem, kde se noví táborníci seznamují se zbytkem kolektivu. Zároveň se snažíme zohledňovat potřeby nebo nápady, které u dětí vzniknou přímo na táboře.

Zadruhé je program tábora velmi různorodý. Dopoledne na farních táborech obvykle probíhají takzvané workshopy. Těch probíhá více zaráz a každý si může zvolit takový, který je pro něj zajímavý. Dalším typem programu jsou tématické hry, které děti hrají ve skupinách a díky kterým mají příležitost lépe poznat sebe i ostatní. Máme na

táboře vyčleněný čas i pro to, aby děti měly příležitost něco zorganizovat samy. To se obvykle děje v poledním a večerním volnu nebo při čajovně. Kromě toho jsme vždy podnikali jeden větší výlet do okolí a spoustu doprovodných programů jako například ranní rozcvičky a modlitby, reflexe, večerníčky, noční hry, táboráky, společenské večery nebo návštěvu mše.

Mladí od patnáctého roku se s námi mohou podílet na přípravách farního tábora. Dospívající jezdí na tábor v roli praktikanta, neboli začínajícího vedoucího, který se už podílí na organizaci celé akce. Letos jsme se rozhodli uspořádat přípravný víkend pouze pro praktikanty. V rámci tohoto víkendu se bude našich sedm praktikantů seznamovat se svojí rolí, s kolektivem vedoucích a s ostatními praktikanty. Zároveň pro ně máme připravené vzdělávací programy na témata, jak jednat s dětmi, zásady první pomoci nebo jak přijímat zpětnou vazbu.

Pokud vás tyto řádky ohledně farního tábora zaujaly, můžete navštívit stránky farnosti (farakurim.cz), kde najdete fotky z předchozích ročníků, podrobnější informace o letošním ročníku, kontakty na vedoucí i formulář s předběžnou přihláškou na farní tábor.

Jakub

Jak zažívám synodalitu v kuřimské farnosti

Když se letos v zimě začalo objevovat více a více informací o synodě, kterou v říjnu 2021 vyhlásil papež František, vzbuzovalo to ve mně pocity spíše skeptické – v době, kdy pandemie byla v plné síle, mi přišly výzvy na setkávání vlastně úplně nevhodné, byla jsem plně pohlcená covidem-19 a jinými běžnými starostmi a nedovedla jsme si tuto další aktivitu ve svém životě představit. První konkrétní informace představila na mši svaté v našem kostele Jana Němečková, ale já stále váhala, zda si mám přidělovat další úkoly a výzvy, kterých mám nad hlavu již teď, že? Otázky a okruhy k diskusi dodané z biskupství mi přišly příliš obecné, frázovitě, plné klišé a měla jsem pocit, že se mého konkrétního života moc netýkají.... Pak přišel e-mail od Jany s konkrétními podněty a návrhy, jak setkání realizovat, a to už jsem neodolala a řekla jsem si, že v tom Janu nenechám. A je nás víc, kdo jsme se rozhodly scházet a začít synodu opravdu žít.

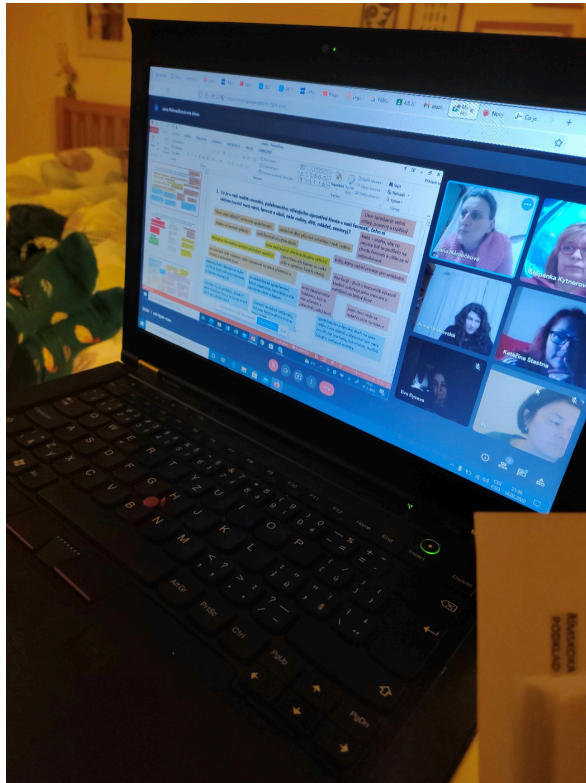
Naše setkání probíhají zatím online prostřednictvím Zoomu – setkává se nás přibližně pět žen podle toho, jak kdo může. Jana, která je koordinátorkou našich setkání, má vždy předem

zpracované otázky; neobyčejným způsobem dokázala z obecné příručky vytáhnout živé otázky a podpořila a strukturovala tak naši diskusi. Bavily jsme se zatím o naší zkušenosti s naší farností, o důležité roli kněze v ní, o konkrétních problémech, které nás tíží (Proč vstávají farníci při liturgii každý jinak? Jak zapojit děti ve věku po 1. sv. přijímání 10 – 14 let?), ale i o obecnějších problémech naší církve. Velmi mě zaujaly otázky, které Jana formulovala takto – o jaké církvi sním? Jakou církev a farnost bych si přála? Ale nejdůležitější otázka je vždy – co pro to já mohu udělat?

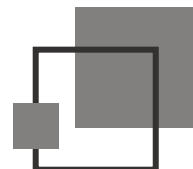
A tak se těším na další setkání, protože mě to nepřestává udivovat – papež František vyhlásil úmysl a ten se několik měsíců poté stává skutečností. V nočních hodinách u počítače se v Kuřimi vede otevřená diskuse o tom, jakou církev chceme a co pro to můžeme udělat.

Pokud se chcete připojit, kontaktujte např. Janu Němečkovou – jana.nem@email.cz

Kateřina Rajmicová

O zapojení společenství mladých do procesu Synody 2021-2023

Přibližně od listopadu 2021 až do konce února tohoto roku jsme se aktivně účastnili synodálního procesu vyhlášeného papežem Františkem. K dispozici bylo deset tematických okruhů, z nichž nejzajímavější nám přišlo druhé téma – tj. Naslouchat. V rámci tohoto tématu jsme, kromě nabídnutých otázek, diskutovali i spoustu dalších otázek, které nás postupně napadaly, a dospěli jsme k různým závěrům a poznatkům. Zjistili jsme však, že jednoznačné odpovědi neexistují. Jak jsme si v průběhu sdílení uvědomili a co je možná nejdůležitější věc, cílem nebylo dopodrobna rozebrat zvolené téma, ale pozvat mezi nás

Ducha Svatého. Snad se nám to alespoň z části podařilo.

I když tu synody již v minulosti byly, pro nás je to zcela nová zkušenost, která nás, myslím, všechny duchovně obohatila a nabídla jiný pohled na společenství, farnost i církve. Tímto děkujeme Janě Němečkové a všem, kteří se na přípravách této synody podíleli.

Za společenství mladých,

Ondra Planer

Představení prvokomunikantů 2022

Tento rok se na první setkání s Ježíšem ve Svátosti oltární připravují v naší farnosti tyto děti: Markéta Dvořáková, Ludmila Hermannová, Ela Ondrová, Veronika Burgetová, Madlen Čvandová, Jakub Hlouch, Jan Ryšavý, Anežka Filková, Anna Gattermayerová, Richard Svoboda, Magdaléna Kvaltinová, Justýna Nekudová, Jakub Portl, Prokop Michal Vodka, Ondřej Chaloupka, Diana Sandecká, Štěpán Smrž.

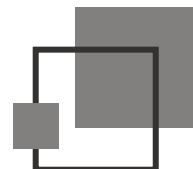
Medailka, kterou dostávají prvokomunikanti

Tato medailka se razí od roku 1830 díky zjevení Panny Marie v Paříži 27. listopadu 1830. Panna Maria se zjevila řeholní sestře Kateřině Labouréové (francouzsky Catherine Labouré, čti: *laburé*) a sama jí ukázala, jakou medaili si přeje, aby se šířila mezi lidmi. Kateřinin zpovědník o přání Panny Marie informoval pařížského arcibiskupa, a ten odsouhlasil vzhled medailky a schválil její používání. Medailka se žehná slovy modlitby a pokropením svěcenou vodou. Takto „posvěcená“ medailka je svátostí, a proto člověka, který medailku u sebe nosí nebo ji má doma na důstojném místě, provází zvláštní pomoc a ochrana díky modlitbám celé

církve. Poměrně brzy mnoho lidí ochranu a pomoc zakusilo tak silně, že se medailce začalo říkat „zázračná medailka“. Svátostiny nám pomáhají v křesťanském životě a mají nás disponovat k tomu, abychom svátosti přijímali s větším užitekem. Proto se můj předchůdce P. Adam Malczyński rozhodl zavést v naší farnosti tradici předávat tyto medailky dětem v rámci přípravy na 1. sváté přijímání, aby spolu s tím, co pro tyto děti dělají rodiče, katecheté a všichni, kdo jim pomáhají, intenzivněji spolupůsobila i Boží milost.

P. Jaroslav Filka

Kniha Bratr Dominik – Oldřich Selucký

Oldřich Selucký je český spisovatel, který má na svém kontě kromě scénářů k televizním a rozhlasovým dokumentům a animovaným filmům i několik historických románů. Jedním z nich je tato kniha Bratr Dominik. Její děj je zasazený do středověké Francie. Konkrétně do první poloviny třináctého století, počínaje bitvou u Muretu roku 1213. Je to období křížáckých tažení proti katarské sektě Albigenských.

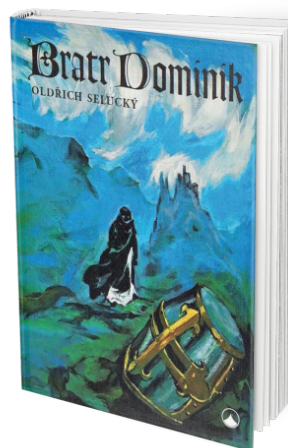
Čtenář v knize může souběžně sledovat osudy lidí, jejichž život se vzájemně protíná. Tímto průsečíkem jsou v rámci bojů proti katarské sektě setkání s bratrem Dominikem. Ať už je to jeho služba raněným a umírajícím po bitvě u Muretu, učené disputace s členy katarské sekty, nebo heroické činy jako záchrana kacíře odsouzeného k upálení z hořící hranice pouhou modlitbou.

Dá se říci, že bratr Dominik vystihl potřeby doby a v roce 1216 mu papež bulou Religiosam vitam schválil založení Řádu bratří kazatelů, dnes nazývaný dominikánský po svém zakladateli. Snažil se zde nabídnout, to co dříve lidé

nacházeli u katarů. Útočiště všem osamoceným, opuštěným, chudým. Útočiště, kde by našli laskavost, úctu, bezpečí, práci a zajištění. Také dobrý duchovní život a vzdělání v pravé víře.

Čtenář může v knize nahlédnout do doby a života rytířů v brnění, kteří neohroženě bojovali v bitvách, nebo chránili svoje hrady při obléhání nepřítelem. A prožít spolu s nimi kus dobrodružství.

Jana

Pozvánka na pletení žil

Podmínky to již umožňují, tak chci pozvat všechny kluky, chlapy, táty a dědy na pletení velikonočních žil. Setkáme se na faře na Bílou sobotu, dopoledne v 9 hodin. Využijeme k tomu prostranství nově zbudovaného přístřešku, abychom kolem sebe měli dostatek místa.

Pletení žil je tradice a já bych byl rád, aby to zůstalo námi zachováno i pro další generace. Jako menšího klučinu mě naučil plést žílu ze čtyř, respektive pěti prutů můj děda. Poté jsem se naučil plést i z osmi a postupem času přibývaly další kombinace ve vesměs stejném stylu. Od té doby mě nikdy ani nenapadlo, že bych si na Velikonoce nepletl svoji vlastní žílu a praktikoval jsem to jak v Knínicích při pletení několikametrových žil s ostatními šohajama v krojích, tak později i v Kuřimi s partou kamarádů a potom i s malými kluky. Není prostě nad to uplést si vlastní žílu dle svých možností a schopností. Nějaké pruty budou zajištěny, ale ideální samozřejmě je donést si vlastní. S pletením žíly rád pomůžu nebo spíše navedu.

Přijďte všichni, budu se těšit!

Milan Císař

Vy jste Božím „TEĎ“

svěží rubrika (nejen) pro mladé

Psáno v tichu trapistického kláštera v Čechách.

Co si počít s Getsemany

„Zkuste vyloučit bolest, která je v řádu přírody a existence svobodné vůle zahrnuta, a zjistíte, že jste vyloučili sám život.“ C.S. Lewis

Příběh z Getsemanské zahrady těsně před Ježíšovým zjetím zná z (nejen) křesťanských kruhů téměř každý. Tento, vpravdě řečeno, dosti dramatický a srdceryvný obraz Ježíše plného strachu, volajícího nebeského Otce, nenechává pozorného čtenáře klidným. Co je však zajímavé, jakým způsobem čtenář „getsemanskou“ pasáž v konečném důsledku vnímá. Mám za to, že nevede napětí či ztotožnění s trpícím Kristem, nýbrž jakýsi pocit prázdna a nepochopení. Dramatičnost textu se z velké části míjí účinkem a uvolněný prostor vyplňuje hořká, donebevolající otázka „proč“? (...)

Ježíšovo lidství

Nahlédneme-li do Písma a porovnáme-li jednotlivé pasáže evangelistů, mluvících o Getsemane, dojdeme k překvapivým zjištěním a novým objevům. Především – v mnohém se evangelisté shodují. Nemyslím významově či obsahově (kdyby se rozcházel ve svých výpovědích, něco by bylo špatně), nýbrž v konkrétních obrazech. Třeba když Ježíš vystoupil se svými učedníky na Olivovou horu a vstoupil do zahrady, evangelista Matouš svědčí: „(...) tu na něho padl zármutek a úzkost.“ Evangelista Marek píše velmi podobně: „Přepadla ho hrůza a tíha.“ Není tajemstvím, že evangelisté se pravděpodobně navzájem svými texty inspirovali (tj. podobné či totožné obraty nejsou pouze výsledkem stejných zážitků, nýbrž i působení formy a stylu, v jakých učedníci evangelia zaznamenali). Proč však evangelisté kladou takový důraz na Ježíšovu

viditelně mizernou náladu? Dříve, než se pokusím odpovědět, upozorním ještě na jednu výraznou podobnost, která u Matouše i Marka bezprostředně následuje. Oba evangelisté zaznamenávají naprosto identicky Ježíšova slova, která předjímalá prosbu o „modlení se a bdění.“ Ježíš v obou textech říká: „Má duše je smutná až k smrti.“ Zdá se, že evangelistům leží na srdci potřeba autenticky zachytit události oné noci. Ježíše za předešlé tři roky zastihli jistě již v mnoha rozpoleženích: Ježíš radostný na svatbě v Káni Galilejské; Ježíš horlivý, charismatický a přesvědčivý při svých kázáních; Ježíš vyžadující samotu a chvíli oddechu. Avšak byl kdy dřív v takovém stavu? Určitě bledý, neklidný, možná se chvěl po celém těle? V první řadě je třeba důrazně připomenout Ježíšovo plnohodnotné a skutečné lidství. Čas od času – vlastně dost často – máme vtíravý, neodbytný pocit, že Ježíš nemohl být člověkem jako my – přeci by nezvládl všechno to utrpení, kdyby nevyužil své nadpřirozené síly! Omyl. Pravdou je, že Ježíš skutečně nebyl jako my – jsme lidé hříšní –, on byl (a stále je) dokonalým Božím obrazem. Vzpomeňte na to, že Bůh „přeskočil“ celé generace; Ježíš nebyl dalším článkem v řetězci stvoření, narušeného prvotním hříchem a zlem; stal se člověkem skrze neposkrvněné početí, aby byl dokonalým vzorem. To však neubírá na Jeho lidství. Paradoxně navzdory tomu i právě proto byl Ježíš člověkem více než kterýkoli z nás. První fází rozjímání nad „Getsemany“ je tedy připustit si Ježíšovu ryzí lidskost a nepředstíranou, více než

realistickou a reálnou hrůzu ze smrti i všeho, co ji bude předcházet. Tím se plynule dostáváme k tomu, že Ježíš – ne týden či měsíc dopředu, ale celý svůj život! – věděl o tom, že musí trpět a zemřít, aby lidstvo došlo spásy. A to bylo, dle mého soudu, Ježíši v Getsemanech nikoli vítanou výhodou, nýbrž naopak o to větší zátěží. Getsemany tudíž pro Ježíše bezesporu byly čímsi nesrovnatelně bolestivým.

Tvá vůle se staň!

Následuje Ježíšova úpěnlivá modlitba k Otci, mezi níž se Syn člověka třikrát vrací k učedníkům a ti pokaždé spí. (...) Dále evangelista Lukáš píše, že Ježíš „klekl a modlil se.“ Matouš to vyjadřuje ještě expresivněji: „Poodešel od nich, padl na zem a modlil se.“ Ježíše naplňoval strach a bezmoc. Zoufale padl k zemi a volal svého Otce. Matouš zachycuje jeho slova: „Otče můj, je-li to možné, ať mne mine tento kalich; avšak ne jak já chci, ale jak ty chceš.“ Markova verze zní: „Abba, Otče, tobě je všechno možné; odejmi ode mne tento kalich, ale ne co já chci, nýbrž co ty chceš.“ A konečně textem Lukáše Ježíš promlouvá: „Otče, chceš-li, odejmi ode mne tento kalich, ale ne má, nýbrž tvá vůle se staň.“ V první řadě chci upozornit na zarážející protichůdnost určitých Ježíšových slov. Odvolává se totiž na Boží (Otcovu) svobodu, sám představuje svobodu lidskou a souběžně si je vědom své „povinnosti“ (srov. Mt: „avšak ne jak já chci, ale jak ty chceš,“ v opozitu k Mt dále: „musím-li jej pít.“) Ježíš v prvním úryvku jednoznačně rozlišuje to, co on sám chce a to, co chce Bůh. Je tedy nabílední, že Ježíš je plně „autonomní“ a svobodný – a to dokonce samého Boha nevyjímaje, třebaže Otec a Syn jsou jedno (tuto, věřím zdánlivou, protismyslnost přenechám k řešení znalejším). Zcela reálně se tu tedy otevírá otázka, ze které mrazí: Co by se odehrálo, kdyby Ježíš odmítl „vypít kalich hořkosti“, kdyby tehdy v Getsemanech upadl do natolik hluboké úzkosti, že by se uzavřel před Bohem i lidmi, odešel ze

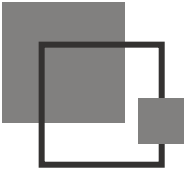
zahrady i Jeruzaléma a usadil se někde v bezpečí? Bůhví. Zajisté by to však bylo k našemu neprospěchu. Jsme tedy, spolu s napůl spícími učedníky, svědky niterné konfrontace svobody Otce a Syna. Nazrál čas uvědomit si, že jakkoli strašlivou bolest Ježíš tu noc zažíval, v žádném případě nebyla umocňována nátlakem Boha Otce. (...)

Jak dlouhé byly Getsemany?

Neotřelým nápadem, domnívám se, je pohlédnutí na časové vymezení toho, kdy se roztodivná skupinka mužů vedená Ježíšem nacházela v zahradě getsemanské. Co nám o tom říkají evangelisté? Vůbec nic! Můžeme se jen domnívat, že když dříve toho dne pořádali Kristovu „poslední“ večeři, bylo přinejmenším pozdní odpoledne. Do Getseman se tedy pravděpodobně dostali dost pozdě. Nic to ovšem nemění na faktu, že přesně nevíme, jak dlouhou dobu Ježíš a učedníci strávili v zahradě, jak dlouho se Ježíš modlil a jeho srdce permanentně svírala úzkost „až k smrti“. Ježíš tak mohl volat Hospodina, svého Otce, desítky minut, možná ale i celé hodiny, což se jeví jako pravděpodobnější, vezmeme-li v úvahu, že Ježíš třikrát odešel, aby se o samotě, podpořen učedníky, modlil, a třikrát se vrátil – a pokaždé své žáky nalezl spící. (...)

Kristus odevzdávající se

Nazrál čas přiblížit, proč je Ježíšovo odevzdání se vrcholem jeho života a svým způsobem taktéž dějin spásy (vyjma Ježíšova vzkříšení, které však díky tomuto „vstaň se vůle tvá“ neodbytně, kauzálně navazuje). Předně, Ježíšovo odevzdání se naplňuje a završuje Mariino „ano!“, vyřčené při navštívení archandělem Gabrielem. „Ano“ Ježíšovy matky a opětovné „děj se vůle tvá“ samotného Krista, otevírá prostor věčnosti a spásy. Zároveň Ježíš tím prostým (leč nesmírně bolestným) „ano“ Otci eliminoval pošetilé rozhodnutí Adama a Evy. (Podobně prosté, leč

zkázonosné rozhodnutí okusit ovoce ze stromu poznání. Není zcela jasné, „jak“ mocnost Ježíšova „ne má, nýbrž tvá vůle se staň“ rozhodnutí prvních lidí ovlivnila; toto působení se pohybuje někde v tajuplném intervalu mezi pouhou symbolikou a naprostým, historickým vymazáním prvotního hříchu – ani jedna z hraničních variant není správná.)

Bůh mlčící?

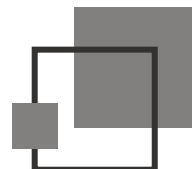
Dostáváme se k patrně nejzávažnější otázce a tím svým způsobem i k vrcholu úvahy. (...) Už jsme objasnili, že tehdy v Getsemanech Ježíš rozhodně nebyl pod nějakým „strašlivým nátlakem“ svého Otce. Naopak: zdá se, jako by Bůh mlčel, vytratil se z dosahu svého syna a opustil jej v tu nejtěžší hodinu. A není navýsost zvláštní, že zrovna v hodinu nejbolavějšího pocitu Otcovy nepřítomnosti Ježíš vyřkne své „děj se vůle tvá“? Boží nepřítomnosti nahrává absence jakékoli zmínky o Něm v tom významu, že by snad s Ježíšem rozmlouval či jej jiným způsobem konejšil. Pravda, Bůh Otec v Novém zákoně mluví poskrovnu (výjimkou je třeba křest Ježíše v Jordánu). Ale přece zrovna teď? Když jeho syn nejvíc trpí – proč mlčí? A neznáme to z vlastní zkušenosti? Také už jste tolikrát cítili Boží přítomnost v momentech, kdy šlo všechno hladce, avšak když jste trpěli, po Bohu se zjevně slehla zem? A jsme u toho: mlčení přeci nutně neznamená nepřítomnost. Nezažili jste někdy náhodou podobnou situaci se svými pozemskými (biologickými či opatrovníckými) rodiči? Něco jste provedli a spěšně jste se omlouvali (anebo naopak rozpačitě, tiše přešlapovali) a maminka či tatínek se vám jen mlčky dívali do očí a ve tváři se jim zračil smutek, bezradnost či jiná chmurná emoce? Nebo později jako rodič: nikdy jste nepřišli do pokoje svého dítěte s otázkou „Co se stalo?“ na rtech a dítě jen sedělo a zíralo do zdi...? Anebo na vás pohlédlo očima říkajíc: „To bys nepochopil!“ Mlčení – stejně jako ticho – má mnoho podob a tvarů. Nemohl tehdy

Bůh reagovat podobně? Přirozeně, velikým úskalím je skutečnost, že na Stvořitele projektujeme sami sebe a snažíme se jej vtěsnat do lidských měřítek. Jinak to však ani neumíme (pro zdravé chápání Boha je důležitá pořádná dávka pokory a ponechání dostatečného prostoru tajemství). Avšak nebyl v analogickém rozpoložení Bůh? Jako rodič zjistivší, že prvorozené dítě musí postoupit velmi bolestnou operaci nepředvídatelného výsledku? Co má asi tak říct? „Já a Otec jsme jedno,“ říká Ježíš. Copak tu noc netrpěl Bůh Otec přinejmenším stejně tak jako jeho syn potíci krev, jak svědčí evangelista Lukáš? Konečně velkým svěděctvím jsou ještě jiná Lukášova slova. Poté, co Ježíš prosil o odejmutí kalicha a vyznal upřednostnění Otcovy vůle před svou vlastní, „tu se mu zjevil anděl z nebe a dodával mu síly. Ježíš v úzkostech zápasil a modlil se ještě usilovněji.“ V překladu 21. století analogická pasáž zní: „Ve smrtelném zápasu se tedy modlil ještě vroucněji.“ Anděl je, přinejmenším symbolicky, připomínkou Boží přítomnosti. Nejen to – jako by celá nebesa dlela tu noc s Kristem v Getsemanech a trpěla a plakala s ním. Bůh dodává Ježíši sílu, zůstává s ním, třebaže to tak nemusí vypadat.

Otázka Boží a lidské svobody

Dostáváme se k poslednímu bodu: otázce Boží svobody. Neplatí snad že Bůh Otec, stvořitel nebe i země, je všemocný a všemohoucí? Proč Ježíš musel trpět v Getsemanech, nemluvě o tom, že tím jeho utrpení neskončilo, nýbrž teprve začalo? A kde se bere Ježíšova odvaha ke svobodě, odvaha k odevzdání, onomu kenosis (sebevydání) do rukou Otce? Pro začátek je nutné lehce nastínit základy Boží (ne)všemohoucnosti. Především – Bůh z vlastního rozhodnutí svoji moc stále (kontinuálně) omezuje. Jednak respektuje (vlastní) řád stvoření – přírodní zákony, jednak nejedná proti svobodné vůli, kterou dal lidem. I v případě Ježíše jakožto člověka nebylo

tedy v Getsemanech a priori rozhodnuto, jak ono vnitřní drama (a drama celého lidstva a vesmíru) dopadne; zda zvítězí Ježíšův duch, či jeho oslabené, chvějící se tělo a rozkolísaná psychika. Jako jsem v první části úvahy upozornil na Ježíšovo lidství, nyní je třeba pro úplnost poukázat i na jeho božskou přirozenost. V Getsemanech totiž, navzdory slabému Synu-člověku, zrcadlí Otec Syna a Syn Otce. Bůh Otec skrze svého Syna (a Syn sám) omezuje sám sebe – je plně ochotný vzdát se kontroly jako tenkrát při stvoření, když lidem daroval svobodu. Boží svoboda (obdobně jako lidská), jakkoli se to může zdát neuvěřitelné, má své hranice – ty jsou ovšem jednak proměnné, neboť Bůh se ve své plné svobodě rozhodl respektovat svobodu lidí, a tudíž se vzdává něčeho, nad čím může mít kontrolu; jednak tyto hranice nejen omezují, nýbrž především chrání a vytvářejí (alespoň určitý) bezpečný prostor, v němž můžeme žít. Bůh se dává Bohu, Syn Otci.

V Getsemanech došlo ke skutečnému dramatu. Třebaže ona událost zabírá pouhopouhých pár řádků Písma, hloubka Ježíšovy bolesti, modlitby a konečného odevzdání nepřestává

fascinovat. A je to dobře. V oné zahradě, v noci, kdy byl Ježíš zatčen, došlo k momentu, kterému se rovná jen několik dalších událostí historie. Ježíš je absolutně svobodný. Natolik svobodný, že se plně odevzdal Bohu, neboť v bezmezné důvěře Otci prodlévá plná svoboda. Jak totiž ponouká jeden moudrý myslitel, podstata člověka nespočívá v descartovském „myslím, tedy jsem“, nýbrž v odpovědi na Boží povolání v duchu izraelských proroků: „Zde jsem!“ Toto zvolání však není pasivním vyjádřením naší malosti a bezmocnosti, leč naopak naší touhou aktivně se podílet na (s)tvoření našich životů a jemného tkaniva dějů a událostí kolem nás. Pokusil jsem se podtrhnout důležité pasáže z evangelistů Matouše, Marka i Lukáše, poukázat na jisté shody a taktéž unika (viz Lukáše) a poodhalit jejich smysl. Naznačil jsem, že v Getsemanech potkalo se Ježíšovo lidství a božství, svoboda člověka, Syna, i Boha Otce. Uchovávejme v srdci, že Boží mlčení automaticky neznačí Jeho nepřítomnost. Naslouchejme. A až přijdou náročné chvíle – a vězte, že přijdou –, pokusme se dojít k plnosti a spolu s Kristem zvolat: „Staň se tvá vůle!“

Plné znění úvahy si můžete vyžádat u autora.

Za duchaplné podněty a připomínky děkuji Davidu Kubíčkoví. Podobně jako Bůh Otec plně soucítí se svým Synem v Getsemanech, soucítme i my v těchto dnech se svými slovanskými sestrami a bratry. Nejen s Ukrajinci, nýbrž i s Rusy, kteří jsou oběťmi autoritářského režimu.

Ježíš textem & videem

tipy na čtení či zhlédnutí

Když Bůh mlčí – navýsost pronikavá a intimní kniha o nevyslyšených modlitbách a osobním duchovním zápasu.

Z minulého čísla Petrklíče připomínám doporučení seriálu o životě Ježíše Krista **The Chosen**.

Martin

Pořad velikonočních bohoslužeb

Den	Liturgický kalendář	Přehled bohoslužeb
čtvrtek 14.4.2022	Zelený čtvrtek	18.00 obřady Zeleného čtvrtku do 22.00 adorace v getsemanské zahradě a zpovídání
pátek 15.4.2022	Velký pátek	14.00 křížová cesta v Chudčicích 18.00 obřady Velkého pátku 20.00 křížová cesta v Kuřimi (ulicemi a kolem hřbitova)
sobota 16.4.2022	Bílá sobota	20.00 vigilie Velké noci
neděle 17.4.2022	Boží hod velikonoční	8.00 a 9.30 mše sv. v Kuřimi 11.00 mše sv. v Moravských Knínicích
pondělí 18.4.2022	Pondělí velikonoční	7.00 mše sv. v Moravských Knínicích 8.00 mše sv. v Kuřimi

Pro vnitřní potřebu vydává farnost v Kuřimi

Uzávěrka příštího čísla je 29.5.2022

Redakční rada: Jana Kolaříková, Dáša Montagová, Eva Ryšavá, Jaroslav Filka, Mirek Strašák, Martin Strašák.

Obálka: Bára Polášková.

Příspěvky prosím zasílejte na e-mail: casospetrklic@centrum.cz, nebo dejte do schránky vzadu v kostele

Časopis Petrklíč je zveřejňován na internetových stránkách: www.farakurim.cz